

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
МУКАЧІВСЬКА МІСЬКА РАДА
МАЛОПОЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ВІТОЛЬДА
ПЛЕЦЬКОГО В М. ОСВЕНЦІМ (ПОЛЬЩА)
ПОМОРСЬКА АКАДЕМІЯ У СЛУПСЬКУ (ПОЛЬЩА)**

**СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ НАУКИ Й ОСВІТИ
В УМОВАХ ПОГЛИБЛЕННЯ
ЄВРОІНТЕГРАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ**

**Збірник тез доповідей за матеріалами
II Міжнародної науково-практичної конференції**

**Мукачево
12-13 травня 2022 року**

УДК [005.332.2:001:378]:339.92(477:4)(043.2)

*Рекомендовано до поширення через мережу Інтернет
вченою радою Мукачівського державного університету
(протокол № 18 від «10» травня 2022 р.)*

С 91

Сучасні тенденції розвитку науки й освіти в умовах поглиблення євроінтеграційних процесів : збірник тез доповідей за матеріалами II Міжнародної науково-практичної конференції (12-13 травня 2022 р., м. Мукачево). Мукачево : Вид-во МДУ, 2022. 495 с.

У збірнику представлено тези доповідей за матеріалами II Міжнародної науково-практичної конференції «Сучасні тенденції розвитку науки й освіти в умовах поглиблення євроінтеграційних процесів». Учасниками конференції розглянуто проблеми та перспективи розвитку педагогічної освіти, психолого-педагогічні аспекти індивідуальної траєкторії професійного становлення особистості, сучасні орієнтири розвитку економіки, управління та інженерії, актуальні проблеми менеджменту, туризму, розвитку індустрії гостинності та збереження історико-культурної спадщини, тенденції розвитку сучасного суспільно-політичного та культурно-мистецького простору.

Видання розраховане на науковців, педагогів, викладачів, аспірантів та студентів, які займаються науково-дослідною роботою.

Редакційна колегія:

Щербан Т.Д. – д-р психол. наук, професор (голова);

Гоблик В.В. – д-р екон. наук, професор;

Кобаль В.І. – канд. пед. наук, доцент;

Пігош В.А. – канд. екон. наук, доцент;

Максютова О.В. – провідний фахівець ВНТД.

Відповідальність за достовірність фактів, власних імен, цитат, цифр та інших відомостей несуть автори публікації.

ЛЕНДЕСЛ К., ЛЕНДЕСЛ В., ТОВКАНЕЦЬ Г.В. Патріотичне виховання як умова формування національної свідомості молодших школярів	109
ЛІБАК Н. А. Вплив педагогічної практики на формування компетентностей майбутнього вчителя української мови та літератури	111
ЛУГОШ І.М., ЛІБА О.М. Розвиток логічного мислення молодших школярів на уроках математики: проблеми та перспективи	113
МАРГІТИЧ К. Є. Концепція двомовної школи для закарпатської місцевості з етнічно мішаним складом населення	114
МАРГІТИЧ Е.В., КУШНІР І.І. Загальні аспекти Всеукраїнського науково-педагогічного проєкту «Інтелект України»	116
МАРГІТИЧ Т. Formation of english communicative competence of senior school learners with the use of educational projects	118
МЕДВІДЬ Т. О. Виховне значення творів М. Лисенка для учнів початкових класів загальноосвітніх навчальних закладів	120
МИКУЛІНА А. К. Роль педагогічної етики у формуванні вихователя дошкільного закладу	122
МИКУЛІНА А. К., ТИЧКА М. В. Особливості навчання аплікації дітей старшого дошкільного віку	124
МИХАЙЛОВА К.В., ВОЛОШИН Н.П. Народний фольклор – важливий засіб екологічного виховання дошкільників	126
МИХАЙЛОВИЧ К. А. Концепція інклюзивної школи в Угорщині	128
МОЛНАР-ЧАТЛОШ А. О. Законодавче регулювання інклюзивної освіти в Угорщині	129
МОЛНАР Т.І. аксіологічні аспекти професійної підготовки майбутніх учителів початкових класів	131
МОЛНАР Т.І., ЛЕДНЕЙ В.Е. Алгоритм діяльності вчителя під час організації формувального оцінювання	134
МОЛНАР Т.І., СУХОДОЛЬСЬКА Ю.М. Сертифікація вчителів початкових класів як форма оцінювання фахових компетентностей	136
МОРОЗ Ф.В. Розвиток сили та формування силових навичок	138
МОЧАН Т. М. Підготовка вчителя початкової школи до використання інформаційно-комунікаційних технологій на уроках математики	140
ОСТОЛОШ Г.І., КОБАЛЬ В.І. Управління закладами освіти в територіальній громаді	142
ОСТРОВСЬКИЙ О. О., КОБАЛЬ В. І. Організаційно-педагогічні умови формування міжкультурної компетентності майбутніх учителів української мови і літератури	143
ПИНЗЕНИК О. М. Реалізація компетентнісного підходу у процесі фахової підготовки педагога	145
PALLAY KATALIN. The roles of push-pull factors in student mobility	147
ПОПОВИЧ О.М., БАТИН Т.М. Предметно-розвивальне середовище як засіб розвитку комунікативних навичок у дошкільників	148
ПОПОВИЧ Я. В., ЛАЛАК Н. В. Моделювання уроку в сучасній початковій школі	150
ПОХАНІЧ ЯН. Уплив рівня освіти на євроскептичні настрої у словацькому суспільстві	152
ПРОДАН Н.В. Формування цифрових компетентностей керівників закладів освіти: обґрунтування проблеми	154
ПРОКОП М. В., ХОМА О. М. Формування лексичної компетентності на уроках української мови в адаптаційний період	156
РЕНДЗЕЙ В.М., ТОВКАНЕЦЬ Г.В. Дидактична гра в освітньому процесі початкової школи	157

FORMATION OF ENGLISH COMMUNICATIVE COMPETENCE OF SENIOR SCHOOL LEARNERS WITH THE USE OF EDUCATIONAL PROJECTS

Today, the project method is considered one of the most promising methods of teaching English in high school, as it creates conditions for creative self-realization of students, increases their motivation to learn, promotes intellectual skills, engages each student in active cognitive process, develops research skills activities, and thus improves the process of forming English-language communicative competence [2, p. 79].

If we talk about the project method as a pedagogical technology, then this technology involves a set of research, search, problem-solving methods, creative in nature.

Domestic and foreign researchers have shown the great potential and benefits of the project method in achieving a qualitatively new level of education and upbringing of pupils and students (EM Bakhtiyarova, TE Batsayeva, VK Borisov, TV Voroshilova, VV Guzeev, 2 NM Koval, AV Kurova, OM Moiseeva, VA Poverty, AP Oliynyk, NY Pakhomova, SS Petrovsky, Yu.A. Romanenko, TE Sakharov, IY Solovyov, TY Tambovkin, S. Haines, D. Fried-Booth, M. Wicks, etc.), including when learning a foreign language (EG Arvanitopulo, EM Borisova, MY Bukharkina, AA Vasylenko, LP Golovanchuk, SE Gridyushko, NM Dushkova, VV Kopylova, AP Kuznetsova, D .S. Matsko, L.I. Palaeva, V.O. Nakonvoz, E.S. Polat, V.V. Safonova, I.A. Phillips, D. Reinhard, R. Ribe, J. Taylor, N. Vidal, K. Wilson, etc.).

It should be noted that the main purpose of learning foreign languages is to form communicative competence, which involves not only practical mastery of this language, but also the ability to work with information: printed, audio on various media, 5 ie mastery of critical and creative thinking. Accordingly, we are talking about a certain organization of learning content and cognitive activity of students, which would facilitate the acquisition of knowledge, intensify the process of learning, teach techniques for independent work with educational material and information, promote the formation of informational and communicative competencies. To achieve the goals of the modern education system, world pedagogy has focused on a person-centered approach. Along with such methods as collaborative learning, discussions, role-playing games, Student Portfolio, the project method most fully reflects the basic principles of a person-centered approach based on the principles of humanistic orientation in pedagogy and psychology. At its core, the project method involves the need to differentiate learning, focus on the student's personality, needs and opportunities, based on the principles of cooperation and inclusion of students in active activities. Using the project method in teaching EL allows students to use this language as a means of cognition, a way of expressing their own thoughts, as well as the perception and understanding of other people's thoughts. This is the most effective way to divert

students' attention from the form of expression to the content and get involved in learning about the environment through EL, thus expanding the scope of socio-cultural competence [3, p. 211].

Today, the project method is a way of organizing students' independent activities, which integrates a problem-based approach, group methods, reflective, research, search and other techniques. The project method develops creativity, the ability to navigate in the information space and independently construct their knowledge. The skills acquired by the student in the design process form the key competencies of the student: labor, communication and social. During the project a lot of attention is paid to the research and creative independent activity of the student, the structure of the content of the work. The use of project methods is the most effective in specialized education, as the essence of this method corresponds to the basic psychological and pedagogical characteristics of high school students, his motives and needs and allows to fully reveal his personality. This is primarily due to: 1) the problematic nature of project activities, its interactivity: the project methodology is based on practically and theoretically significant problem related to real life, the solution of which requires participants to know not only one subject, but and others; 2) autonomous nature of project activities: the project methodology involves the elimination of direct dependence of the student on the teacher through self-organization and the possibility of self-initiative in the process of active-cognitive mental activity.

When learning a foreign language, project work is necessary for the student to realize that this language is not only a goal but also a means for further education. The project is a means of teaching and control in conducting elective courses in a foreign language, which provides an opportunity to: 1) involve students in research work; 2) individualize the learning process; 3) vary the degree of autonomy of students according to their needs; 4) to organize flexible control over the activities of students and stimulate the development of reflection; 5) improve communicative competence; 6) use modern technologies; 7) integrate knowledge from different fields; 8) to develop the acquired skills and abilities [1].

The project method involves the use of various methods and tools for teaching a particular subject and the need to integrate knowledge and skills from different fields. The result of the project work is a specific product: if the student was faced with a theoretical problem, its solution should be designed as an information product, if purely practical - a specific product ready for use. It is established that the project method allows to create the conditions of activity with the least resource costs, as close as possible to the real ones.

The project method allows to create a research creative atmosphere in foreign language lessons, where each student should be involved in an active creative cognitive process based on the method of cooperation. This technology is most aimed at developing the personality of students, their independence and creativity. It (technology) allows you to combine all modes of operation: individual, pair, group, collective. The method of projects promotes the activation of all areas of the student's personality: intellectual, emotional, practical activities, and also allows to increase the productivity of learning, its practical orientation. Project activities can be implemented

both in relation to general cultural issues and in terms of profile. At the same time, a significant place is occupied by students' search for additional information, including focused on the chosen profile: these can be popular science texts from foreign sources (newspapers, magazines, encyclopedic dictionaries, reference books, etc.).

Summarizing all mentioned above, we note that the project methodology is characterized by high communication skills, active involvement of students in educational activities, taking personal responsibility for academic success.

Література

1. Johnson D., Johnson R. Social skills for successful group work. *Educational Leadership*, 47(4). 2012.
2. Bondar T., Telychko N., Tovkanets H., Shcherban T., Kobal V. Trends in Higher Education in EU Countries and non-EU Countries: Comparative Analysis. *Revista Romaneasca Pentru Educatie Multidimensionala*. 2020. Vol.12, Issue 2. (Suppl.1). P. 77–92
3. Nickerson R.S. Teaching of thinking and problem-solving / R.S. Nickerson. San Diego, CA: Academic press, 2014. 400 p.

УДК 373.3.015.31:78.071.1

МЕДВІДЬ Т. О.

Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка

ВИХОВНЕ ЗНАЧЕННЯ ТВОРІВ М. ЛИСЕНКА ДЛЯ УЧНІВ ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ ЗАГАЛЬНООСВІТНІХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ

В умовах утвердження пріоритетів національної культури і традицій нашої держави освітяни гостро відчують потребу у вивченні творчості українських композиторів у загальноосвітніх навчальних закладах.

Життєвий шлях, творчу та педагогічну діяльність М. Лисенка досліджувало багато музикознавців та науковців, зокрема, Н. Андрієвська, Л. Архімович, О. Лисенко, О. Михайличенко, А. Муха, Д. Ревуцький, Р. Скорульська, В. Чаговець та ін. Усе своє життя М. Лисенко присвятив, насамперед, пропаганді української музики серед широких верств населення, що простежувалось у всіх сферах його різнобічної діяльності, зокрема педагогічної. Суттєвим був внесок митця у справу виховання дітей та молоді. М. Лисенко чудово усвідомлював велике значення морально-етичного та естетичного впливу музики на становлення особистості.

Микола Лисенко (1842–1912), відомий як основоположник української класичної музики, засновник першої музично-драматичної школи, педагог, диригент, піаніст, музично-громадський діяч і фольклорист. Українська пісенна культура, народні мелодії з їхньою оригінальністю та національною своєрідністю визначили стиль і спрямування творчості М. Лисенка, стали для нього постійним і невичерпним джерелом натхнення [1]. Знання музики М. Лисенка допоможе особистості сформуватися духовно та морально, розвинути як патріот своє Батьківщини.

Ознайомившись із навчальними підручниками «Музичне мистецтво» для учнів 1–4 класів, можемо побачити, що з творами М. Лисенка школярі знайомляться уже з другого класу (фортепіанний твір «Враження від радісного

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>